

Nyt og gammelt design – brug det

»Use It! Danish Design In Everyday Life« er sommerens hovedudstilling fra Dansk Design Center, hvor publikum – som noget ganske ualmindeligt på en udstilling – får lov til at røre og prøve de udstillede effekter. »Use It!« skal vise, at danske design nyt som gammelt er mere end kvalitet og æstetik, det er også funktionelt. Og man vil kunne se, hvordan en designtradition fra f.eks. Arne Jacobsen og Hans J. Wegner respekteres af den yngre, nutidige generation som

Christian Flindt (ill.) og Cecilie Manz, hvor teknologien har fået en større indflydelse. Udstillingens 90 genstande har tidligere været vist i udlandet. Ideen og kurateringen har Tine Nygaard og Charlotte Jul stået for. De har bl.a. valgt de udstillede genstande på baggrund af interview med nulevende designere, der har peget på deres inspirationskilder fra den danske designtradition. »Use It!«, Dansk Design Center, kan ses fra 5. juli til 1. november. Gro

Styr på lys og

Det danske firma Art Andersen står for avancerede løsninger til solafskærmning og akustisk løsning – firmaets arbejde findes blandt andet på øverste etage i mediehuset Hearst Tower i New York og i Londons vartegn Swiss Re-bygningen

Arkitektur

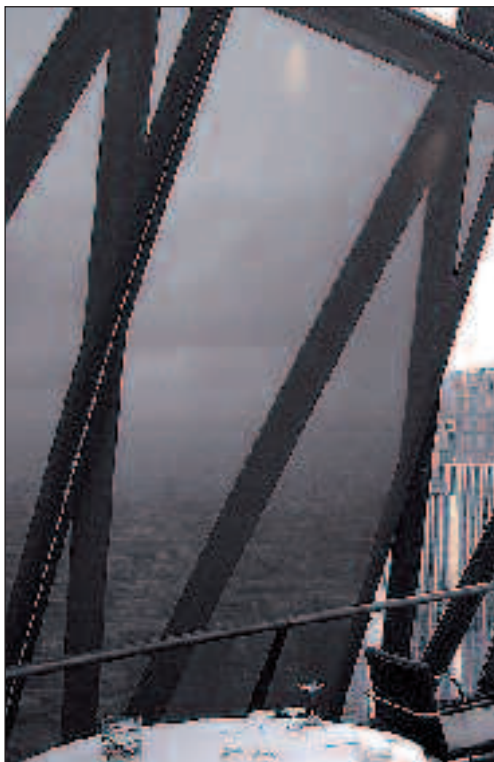
AF KAREN FREDSLUND ELLEGAARD
FOTO: FOSTER AND PARTNERS

New York Times brugte forrige uge megen spalteplass på omtalen af den nye 46-etagers høje bygning Hearst Tower i New York. Mediemogulen William Randolph Hearst har ladet den britiske arkitekt 71-årige lord Norman Foster rejse en ny bygning oven på den oprindelige Hearst-bygning fra 1928 på 8. Avenue ved 57. Street. Hans nye arkitektur i glas og stål med de kantede hjørner tilføjer en spændende signatur på New Yorks skyline. Hvad færre ved er, at det danske firma Art Andersen kommer til at stå for beklædning af det indvendige spektakulære loft på toppen af den øverste vip-etage.

Art Andersen blev stiftet i 1988 med persienner som grundlag. Gennem årene har firmaet har specialiseret sig i design, produktudvikling og produktion af avancerede løsninger til styring af solindfald, dagslys og akustik i tæt samarbejde med arkitekter. Deltagelse i en række internationale specialprojekter betyder, at Art Andersen i dag er indehaver af betydningsfuld ekspertise med deraf følgende stor patentportefølje inden for solafskærmning og akustiske løsninger.

Netop denne ekspertise fik det verdenskendte britiske arkitektfirma Foster and

Gherkin – agurken – kaldes den i folkemunde. Swiss Re-bygningen er netop valgt til Building of the Year.

lyd

Partners øje på for flere år siden på en messe i Köln. Foster and Partners har siden adskillige gange i samarbejde med Art Andersen kunnet aflevere et færdigt byggeri, hvor solafskærmning og akustiske løsninger har ligget på et særdeles højt niveau, hvad angår stilrent design og teknisk udførelse.

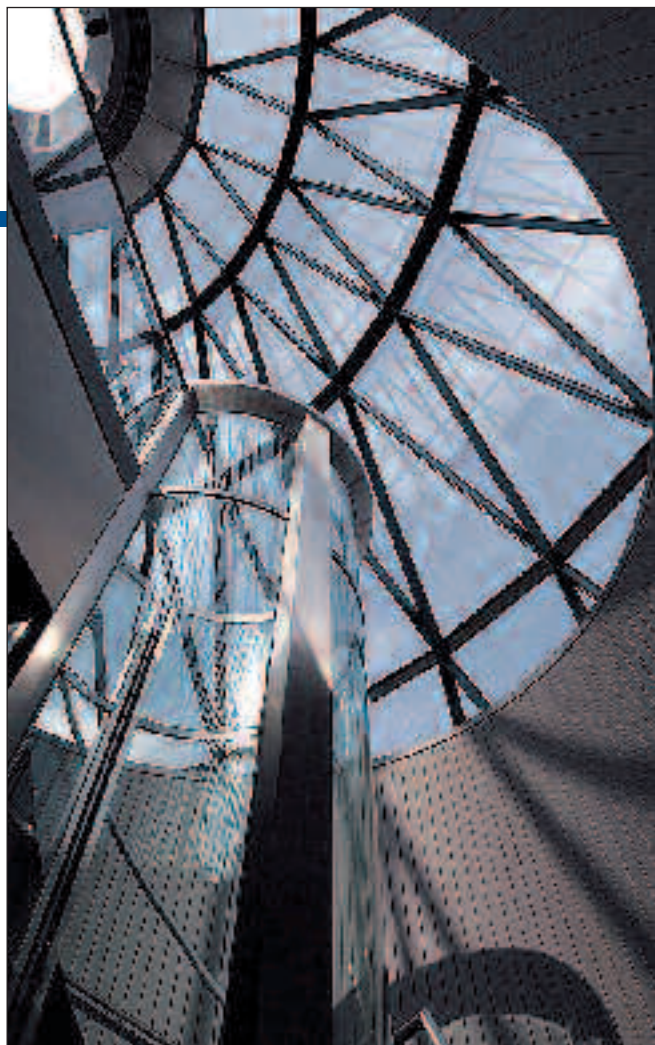
I New York havde Foster and Partners problemer med at opnå den bedst mulige akustik på toppen af den nye medie-bygning, som først i løbet af sommeren og det tidlige efterår bliver klar til endelig indflytning. Problemet fik John Small, designchef og partner hos Foster and Partners, til sidste forår at kontakte Art Andersen i København.

Mindelser om japansk foldeteknik

Art Andersens designchef Jesper Nielsen fortæller, at på det tidspunkt var man ved at lægge sidste hånd på en større opgave i London, en solafskærmning i den karakteristiske agurkeformede Swiss Re-bygning.

»Hearst Tower har en helt speciel geometri, hvis idé første gang blev præsenteret i Norman Fosters forslag til bebyggelse af Ground Zero. De samme principper går igen i Hearst Tower. Frit fortolket kan man sige, at vinklerne i glasfacaderne minder om den japanske papirfoldeteknik origami. Denne geometri ses på bygningsens øverste etage, hvor hele bygningen ender i et spektakulært indvendigt loft,« oplyser Jesper Nielsen.

»Loftet knækker i forskellige vinkler og former, og Foster ønskede en særlig overflade med en særlig karakter, som kunne

Panelsystemets organiske form i de tekstilbeklædte vægpaneler giver en fleksibel løsning i rumdeling. Panelerne er beklædt med tekstil fra Kvadrat. Systemet integrerer både skjult ventilation og akustik.

Danske Art Andersen er med på toppen i bygningen Hearst Tower i New York, hvis arkitekt er lord Norman Foster.

afslutte bygningen, samtidig med hårde akustiske krav blev løst.«

Resultatet af samarbejdet mellem Foster og Art Andersen er et bølgeformet loftpanel »Wave Panel« udført i ekstruderet aluminium med perforeringer for akustisk dæmpning, i alt 800 kvm paneler til de varierende skrå loftshøjder i et spænd på op til 12 meter fra gulv til loft. Loftet bliver installeret på hele vip-etagen, som bl.a. omfatter restaurant og møderum. Bygningen er ikke offentlig tilgængelig.

»I Hearst Tower står Norman Foster for designidéen til de bølgede paneler. Vi har arbejdet videre og fundet frem til en optimal modulering af lysindfaldet og samtidig opnå de akustiske egenskaber, som Foster and Partners ønskede,« oplyser Jesper Nielsen.

»Vi fandt en metode til en teknisk løsning med en række fræsninger, som ikke kan ses af de mennesker, der opholder sig i rummet. Det er også lykkedes os at gemme alle samlinger og skruer, så det højteknologiske loft fremstår fuldstændig harmonisk.«

Agurkelignende vartegn

»Gherkin« (agurk) er øgenavnet på Londons nye vartegn Swiss Re-bygningen. Den er hovedstadens første økologiske progressive skyskraber, hvis agurke- eller måske snarere missilformede twistede linjer er beklædt med glas imellem de markante stålkonstruktioner.

Norman Foster er bygningens arkitekt, som har stået for indretningen af de øverste to etager på den 41-etagers høje bygning. Her er der »club room« med restaurant, hvorfra man har et spektakulært 360 graders panorama-vue ud over London. Også her var Art Andersen med på toppen.

Opgaven lød på to opgaver: Dels at udvikle en solafskærmning og dels et væg-system.

De store glasfacader på toppen af bygningen ville uden solafskærmning gøre

Et raffineret skydepanel med solafskærmning i restauranten på toppen af Swiss Re-bygningen i London.

det højloftede rum ulidelig varmt i solskinsvejr. Vægssystemet skulle give mulighed for en helt »fri« plan, en overflade af høj æstetisk værdi, optimale akustiske egenskaber og mulighed for skjult ventilation. I løbet af kun fire måneder lykkedes det lykkedes af fuldføre udviklingsprojektet.

Rammer på skinner

Solafskærmningen er løst på en raffineret måde. Et unikt produkt med et stofbetrukket aluminiumspanel af skyderammer på hver 10 kvm er sat op med varierende spatiering. Skyderammerne er beklædt med transparent væv i coated antracitfarvet glasfiber materiale, som tillader øjet at kigge igennem og nyde synet af byen, samtidig med at der skærmes mod solen. Rammerne glider let på en skinne, og personalet kan så let som ingenting give rammerne et lille skub, hvorefter de glider næsten lydløst til side og forsvinder bag etagens trappe.

Vægssystemet er paneler med indbygget akustisk dæmpning og ventilation. Art Andersens prototype-fabrik i Skovlunde producerede selv de syv meter høje paneler som samlesæt, (de kunne bukkes sammen for at komme ind i rummet). Panelernes form understreger den organiske plan med mulighed for skjult indbygning af betjeningspaneler, skiltning m.m. Panelerne blev beklædt med tekstil fra Kvadrat. Vægssystemet i Swiss Re er ophavsretsligt beskyttet af Art Andersen og Foster and Partners.

Samarbejde og hurtighed

»Da solafskærmningen og vægpaneler skulle monteres, var restauranten allerede i brug. Vores folk kunne derfor først arbejde efter lukketid. Det vil sige fra omkring midnat. Så i den uge arbejdet varede, startede vi med at pakke alt ud, arbejdede i seks timer og pakkede det hele sammen igen næste morgen,« fortæller Art Andersens adm. direktør Jørn Krab.

Om samarbejdet med Art Andersen siger designchef John Small, Foster and Partners til Børsen: »Art Andersen består af en intelligent gruppe medarbejdere, der

udviser stor ekspertise og professionalisme. Grunden til, at Foster og Partners samarbejder med Art Andersen omkring projekter, skyldes det danske firmas evne til at indgå i et konstruktivt og innovativt samarbejde. Medarbejderne bliver ligefrem en del af designprocessen. Mellem os drejer det sig om et tæt samarbejde, og jeg vil understrege ordet samarbejde.«

»Art Andersen arbejder samtidig ekstremt hurtigt. De har både arkitekter, ingeniører og fagfolk i deres deres prototypeværksted, som i løbet af få dage er i stand til at fremstille et løsningsmodel i fuld størrelse. Art Andersen har en høj æstetisk profil – både hvad angår design, udførelse og materialevalg. Det kan godt være, at firmaet sammenlignet med så mange andre firmaer på verdensplan er ganske lille. Men deres ekspertise er unik. Den har vi ikke fundet andre steder.«

ellegaard@news2.dk

Fra Langelinie til New York

Art Andersen A/S er stiftet i 1988 af ejeren Jørn Krab. Grundlaget var oprindeligt persiennen. Firmaet arbejder i dag internationalt med udvikling, fremstilling og markedsføring af afskærmningsløsninger til byggerier.

Art Andersen-arbejder findes bl.a. her:

- FIH-bygningen, Langelinie
- Sturup Airport, Malmø
- Vesterbro Ungdomsgård
- Arkitekternes Hus
- Landesbank Kiel
- Southwark Street, London
- Swiss Re, London
- Hearst Tower, New York
- Londons Royal Festival Hall

Når Danmarks Radio flytter til den ny DR by i Ørestad, vil tekstilvægge og dynamisk glasfacade i det cylindriske tv-nyhedsstudie være udført af Art Andersen.